vaheliste rännete suhtes. Esindavad ju ränded maalt linnadesse ja vastupidi kõige olulisemaid vahekordi maa ja linna vahel. Igatahes on seda liiki ränded demograafiliselt rahvastiku sotsiaalse metabolismi ja majanduslikult linna ja maa vahelise tööjaotuse ning kooperatsiooni tähtsaimaid vorme. Viimaks esindavad nad ka maakultuuri infusiooni linnadesse ja *vice versa*. Neil ja muil põhjusil väärivad maa ja linnade vahelised ränded kõigis riiges pingsat tähelepanu ja hoolsat uurimist.

Maa ja linnade vahel kulgevate rännete probleemistikus moodustab erilise sektori linnade juurde- ja äraränd e alade ehk rändkondade kinnistamine ning uurimine ühenduses linnade ja nende rändkondade vahel valitsevate suhete ning vastastike olenevustega. Tulemuste poolest tõotusrikkaks sotsiaalsete, demograafiliste ja majanduslike sõltumuste eritlemisel näib kujunevat maalt-linna rännete ja linnade tagamaade suuruse ning iseloomu vaheliste seoste selgitamine. Hüpoteetiliselt võib arvata [võrdle 35, lk. lk. 628 jj.], et linna maaline tagamaa, mis on liig väike (mitte ainult territoriaalselt, vaid ka rahvastiku arvu või majandusliku kandejõu poolest), pealegi kui ta on tugevasti „linnandunud" ehk „rurbaniseeritud" *("rurbanized")* ja ise depopuleerub, ei suuda lähetada küllaldaselt linnarännikuid ja avaldab linnaühiskonna demograafilisele, sotsiaalsele ja majanduslikule stabiilsusele hoopis erinevat mõju, kui suur, rahvarikas, vähem rurbaniseeritud ja kõrge sündimuse ning loodusliku iibega tagamaa. Igatahes peitub selle- ja muulaadilisis probleemiseadeis rida huvitavaid ja põlevaid küsimusi, millele ei saa aga enne definitiivset ega põhjendatud vastust anda, kuni pole teostatud teatav arv eriuurimusi linnade ja nende võimalikult täpsalt piiritletud lähi- ja kaugtagamaade resp. lähi- ja kaugrändkondade kohta.

Koos linnade lähi- ja kaugrändkondadega tuleb mõistetavasti eristada ka siserännete ulatus distantsi järgi. Antropoökoloogilises mõttes liigitame ränded lähi- ja kaugränneteks. Lähirännetest kõneleme juhtudel, kui juurde- või äraränni kud saabuvad vastava linna enda tagamaalt ehk täiendusalalt või lähtudes linnast distribueeruvad ta vahenditu ehk nn. lähitagamaa [17, lk. 201 jj.] piires. Kaugrännetega oleks aga tegemist juhtudel, kui rännikud saabuvad väljapoolt linliku lähitagamaa piire või lähtuvad väljapoole neid. Kõige selle juures rõhutagem, et siin esitatud piiritelu käib vaid siserännete kohta ega haara välisrändeid, s. o. emigratsiooni ja immigratsiooni, kus on tegemist teissuguste, kaugelt ulatuslikemate distantsidega. Toonitame ka seda, et jutt on geograafilisest distantsist resp. relatiivseist kaugustest konkreetse sotsiaalmajandusliku ruumi horisontaalses dimensioonis, mitte

Tartu VI, lk. 251